

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3320/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.032/2024/6/II. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a Kúria 9/2023. JEH számú jogegységi határozata alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselőjük (dr. Szepesházi Péter ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.032/2024/6/II. számú ítélete, valamint az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a Kúria 9/2023. JEH számú jogegységi határozata (a továbbiakban: jogegységi határozat) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és a panasz az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] 2.1. Az indítványozók (az alapügy I. és II. rendű felperesei) 2008. szeptember 18-án kölcsönszerződést kötöttek egy pénzintézzel (a továbbiakban: hitelező). A szerződés szerint a kölcsön összege 97 704 svájci frank volt, amelyet a hitelező forintban, legfeljebb 13 500 000 forint összegben folyósított. A felek a hitelező követelésének biztosítására zálogszerződést is kötöttek, amely alapján a felperesek közös tulajdonában álló ingatlanra jelzálogjogot jegyeztek be. Az indítványozók 2008. szeptember 18-án a kölcsönszerződés szerinti tartalommal közjegyzői okiratba foglalt, egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek.
- [4] A felek 2009. május 14-én szintén közjegyzői okiratba foglaltan módosították a kölcsönszerződés lejártának időpontját 2033. október 15-ről 2043. október 15-re.

- [5] 2015. május 2. napján a hitelező a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény alapján elszámolt a tisztességtelenül felszámított árfolyamrés és hiteldíj összegével, egyúttal a kölcsönt forintra váltotta.
- [6] A hitelező az indítványozók fizetési kötelezettségének elmulasztása miatt 2017. június 14-én a kölcsönszerződést közjegyzői okiratba foglaltan azonnali hatállyal felmondta, és felszólította az indítványozókat a teljes tartozás 15 napon belüli megfizetésére azzal, hogy annak hiányában közvetlen bírósági végrehajtás útján érvényesíti igényét. A felmondást az indítványozók részére 2017. június 21-én kézbesítették.
- [7] Az indítványozók a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt pert indítottak a hitelezővel szemben. A Fővárosi Törvényszék a 2020. november 12. napján kelt, 21.G.42.219/2019/25-II. számú ítéletével a keresetet elutasította. A Fővárosi Ítéltábla a 2022. február 4-én kelt, 3.Pf.20.796/2021/13/II. számú ítéletével helybenhagyta az elsőfokú döntést.
- [8] A hitelező 2021. augusztus 10-én az alperesre engedményezte az indítványozókkal szembeni követelését. Az alperes 2021. szeptember 7. napján kelt levelével értesítette az indítványozókat az engedményezésről, egyúttal felszólította őket a teljesítésre.
- [9] Az indítványozók a Fővárosi Törvényszékhez benyújtott keresetükben kérték, hogy a követelés elévülése miatt a bíróság kötelezze az alperest a javára bejegyzett jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásból való törlésének tűrésére. Érvelésük szerint a hitelező követelése a teljesítési határidő elteltével nemcsak esedékessé, hanem végrehajthatóvá is vált, így a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 327. § (3) bekezdése alapján a közvetlen végrehajtás lehetősége folytán kizárólag végrehajtási cselekmények szakítják meg az elévülést. Az alperes jogelődje a szerződést 2017. június 14-én felmondta, az ezt követő öt évben azonban végrehajtási cselekményre nem került sor és az alperes pert sem indított.
- [10] Az alperes a kereset elutasítását kérte, álláspontja szerint az indítványozók által a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított per tartama alatt az elévülés nyugodott, az érvényessé nyilvánítás körében az indítványozók által előadott kérelem pedig tartozáselismerésnek minősül. Mindezek alapján az alperes viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben a Ptk. 198. § (1) bekezdésére és az 523. § (1) bekezdésére hivatkozással a kölcsöntartozás, késedelmi kamat és további 7 511 307 forint megfizetésére kérte kötelezni az indítványozókat.
- [11] Az elsőfokú bíróság a 2023. április 6. napján kelt, 27.G.41.815/2022/16. számú ítéletével a kereseti kérelemnek helyt adott, a viszontkeresetet elutasította. Megállapította, hogy a kölcsönszerződésből eredő követelés a Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján a felmondás hatályosulását követő öt év elteltével elévült, így a követelést biztosító jelzálogjog megszűnt. A kifejtettekből következően a

vizontkereseti követelés is elévült, ezért – a Ptk. 325. § (1) bekezdése szerint – bírósági úton nem érvényesíthető. A Kúria egyes eseti döntéseiben megjelenő jogértelmezése alapján megállapította, hogy a végrehajtási záradékkal ellátható okiratok közvetlenül végrehajtható követelések, az okiratban meghatározott határidő elteltével, illetve feltétel bekövetkezésével nemcsak esedékessé, hanem végrehajthatóvá is válnak. Mindez azt jelenti, hogy az elévülés megszakítására kizárólag a Ptk. 327. § (3) bekezdésében meghatározott végrehajtási cselekmények voltak alkalmasak. Az elsőfokú döntés rámutatott, hogy a hitelező 2017. június 21-én hatályosult felmondása után sem az engedményezésről szóló értesítés, sem a szerződés érvénytelensége iránti perindítás nem minősül a Ptk. 327. § (3) bekezdése szerinti végrehajtási cselekménynek, így nem szakította meg az elévülést. Az érvénytelenségi per megindítása nem akadályozta az alperest abban, hogy végrehajtási záradék kiállítását kérje a közjegyzőtől, így az elévülés a per tartama alatt nem nyugodott.

- [12] Az alperes fellebbezése nyomán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 2024. június 18. napján kelt, 14.Gf.40.032/2024/6/II. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, az indítványozók keresetét elutasította és a vizontkereset alapján az indítványozókat 29 637 204 forint, és abból 22 125 897 forint után 2021. augusztus 10-től a kifizetésig járó évi 3,37% kamat megfizetésére kötelezte. A jogerős ítélet a 2023. november 27-én hozott – és a Magyar Közlönyben 2023. december 27-én közzétett – jogegységi határozat alapján úgy foglalt állást, hogy a Ptk. 327. § (1) bekezdésében felsorolt cselekmények akkor is megszakítják az elévülést, ha a közjegyzői okiratba foglalt követelés végrehajtási záradékkal történő ellátásának a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak. Az alperesi követelés elévülésére ezért nem az elsőfokú bíróság és az indítványozók által hivatkozott Ptk. 327. § (3) bekezdése, hanem a 327. § (1) bekezdése alkalmazandó. Ezen jogszabályi rendelkezés értelmében az alperes a 2021. szeptember 7-én kelt, engedményezésről értesítő, egyúttal a követelés teljesítésére felszólító levele megszakította az elévülést.
- [13] A másodfokú eljárás során az indítványozók kérték, hogy a bíróság kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál a jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló eljárást. A jogegységi határozat alaptörvény-ellenességét az ítéltábla nem észlelte, ezért az indítványozók kérelmét elutasította.
- [14] 2.2. Az indítványozók az Abtv. 27. § (1) bekezdésére alapított panaszukban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozva kérték a jogerős döntés megsemmisítését.
- [15] Az indítványozók a hivatkozott alapjog sérelmét elsősorban abban látják, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet meghozatalát követően elfogadott jogegységi határozatra alapította ítéletét. Érvelésük szerint ez olyan súlyos eljárásjogi szabálysértés, amely önmagában megalapozza a tisztességes bírósági eljáráshoz való

jog sérelmét, a jogegységi határozat ugyanis – álláspontjuk szerint – nem a joggyakorlat egységesítését szolgálta, hanem az egységes joggyakorlatot változtatta meg. A másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a jogosult nem indított marasztalási pert az indítványozók ellen, hanem nyolc év elteltével kívánt élni az – álláspontjuk szerint addigra elévült – végrehajtás jogával.

[16] Az indítványozók kifogásolták továbbá, hogy a jogerős döntés meghozatalakor az ítéletábra túllépte felülbírálati jogkörét, mert az elsőfokú eljárás idején nem létező jogegységi határozatra hivatkozva változtatta meg az elsőfokú ítéletet. Érvelésük szerint a jogerős döntés a – polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény *contra legem* alkalmazásával – annak ellenére változtatta meg az elsőfokú ítéletet, hogy maga is rögzítette, azt az elsőfokú bíróság a jogszabályok és az elbíráláskor irányadó joggyakorlat alapján hozta meg. Olvasatukban a jogerős döntésben megfogalmazott álláspont „azontúl, hogy önkényes jogértelmezés, kihat az eljárás átláthatóságának és jogbiztonságának a sérelmére is, hiszen ilyen környezetben nincs objektív garancia egy ítélet jogszerűségére, mivel azt utóbb visszaható hatállyal egy intern normával a Kúria felülértelmezheti.”

[17] 2.3. Az indítványozók az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszukban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, a Q) cikke, a 28. cikke, a XIII. (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jog sérelmére, illetve a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásához jog sérelmére hivatkozással kérték a jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Álláspontjuk szerint a jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének indoka teljes egészében megegyezik a 2/2016. (II. 8.) AB határozathoz fűzött, egyes különvéleményekben megjelenő állásponttal. A Kúria túllépte a jogegység biztosítására vonatkozó alaptörvényi felhatalmazás kereteit és az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdését sértően elvonta a törvényhozói hatalmi ág jogkörét, azáltal, hogy a jogszabályi rendelkezésnek a jogalkotói akarattal ellentétes utólagos értelmezést adott. Érvelésük szerint mindez nem csupán az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság elvének sérelmére vezet, hanem a hatalommegosztás elvével is ellentétes: „Nem adható egy hatályon kívül helyezett, de a felek között alkalmazandó jogszabálynak utólagosan olyan értelmezés, amely ellentétes a hatályos joggal. Ilyen esetben ugyanis nem beszélhetünk jogfejlesztésről. A Kúria, mint jogalkalmazó, nem adhat a jogalkotói akarattal ellentétes utólagos értelmezést egy jogszabálynak, ezzel ugyanis átvinné a jogalkotó szerepét, ami [sérti] az Alaptörvény B) és C) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság és hatalommegosztás elvét.”

[18] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét az indítványozók a jogegységi határozat visszaható hatály tilalmába ütközése miatt is állítják. Nézetük szerint: „A 2023. december 27.-én közzétett jogegységi határozat kifejezetten azért született,

hogyan a megszületése előtti jogviszonyok esetén alkalmazandó – és egyébként addig egységes – jogértelmezést szabályozza, megváltoztassa.” Lehetővé teszi, hogy azok a jogosultak, akik korábban végrehajtási eljárást nem indítottak a „már elévült követelésüket végrehajtás útján, újra követelhesék, immár akár végtelen ideig”.

- [19] Az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásról való jog sérelmét a B) cikk (1) bekezdésének és a C) cikk (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben állítja. Az elévülés szabályozásának terjedelmes történeti áttekintését követően kifejti, hogy: „A jogtörténelem során [...] a polgári jogban soha nem volt olyan jogalkotói akarat az elévülés kapcsán, amely a végrehajtási joggal rendelkező jogosult vonatkozásában a bírósági út kikényszerítésére nyitva álló öt éves időtartamot, – az elévülés egyoldalú nyilatkozattal történő megszakítása útján – gyakorlatban a végtelenségig meghosszabbítani kívánta, ezzel gyakorlatilag éppen az elévülés jogintézményét üresítve ki.” Az indítványozók érvelése szerint a jogegységi határozat azért is sérti tisztességes bírósági eljárásról való jogot, mert támogatja, sőt ösztönzi a „függő jogi helyzet” fennállását. Értelmezésükben ugyanis semmi nem indokolja, hogy egy közvetlen végrehajtást biztosító közokirattal rendelkező fél végrehajtási eljárás megindításával kapcsolatos öt éven túli késlekedését, illetve mulasztását a bíróságok ne a mulasztó terhére és a kötelezett javára értékeljék.
- [20] Az indítványozók álláspontja szerint a jogegységi határozat az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jog – és részjogosítványként értelmezett rendelkezés szabadságának – aránytalan sérelmére vezet azáltal, hogy az ötéves elévülési idő helyett a szükségesnél hosszabb ideig engedi korlátozni a tulajdonos rendelkezési jogát.
- [21] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdése alapján megvizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [22] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett bírói döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozók jogi képviselője a jogerős döntést 2024. július 26. napján vette át, az alkotmányjogi panaszt pedig 2024. szeptember 23. napján, határidőben terjesztette elő.
- [23] Az alkotmányjogi panasszal támadott ítélet olyan, az ügy érdemében hozott döntés, amellyel szemben helye lehet alkotmányjogi panasz benyújtásának. Az indítványozók jogosultak és érintettek is, mert a bírósági eljárásban félként vettek részt, saját egyedi ügyükkel összefüggésben terjesztették elő alkotmányjogi panaszukat. A rendes jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [24] 3.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése, valamint a 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az indítványozók Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be.

- [25] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény Q) cikke az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható {3105/2023. (III. 14.) AB határozat, Indokolás [21]}. Hasonlóan nem tartalmaz az indítványozók számára Alaptörvényben biztosított jogot, ezért nem lehet alkotmányjogi panasz alapja sem az Alaptörvény hatalommegosztás elvét deklaráló C) cikk (1) bekezdése {3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]; 3149/2019. (VI. 26.) AB határozat, Indokolás [23]} és az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, bíróságoknak szóló segéd szabály, amely a jogértelmezésre nézve ad iránymutatást {3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3159/2020. (V. 21.) AB végzés, Indokolás [17]}. Ezen alaptörvényi rendelkezések vonatkozásban ezért érdemi vizsgálatának nincs helye.
- [26] Az indítványozók az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszukban a jogállamiság sérelmét a visszaható hatályú jogalkotással összefüggésben is állítják, így az az alkotmányjogi panaszokkal szemben támasztott alaptörvényi, illetőleg törvényi feltételek teljesülése esetén, érdemi elbírálásra alkalmas {lásd hasonlóan: 3167/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [13]–[14]}.
- [27] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése az indítványozók Alaptörvényben biztosított jogának minősülő tartalmat hordoznak, így azokra alkotmányjogi panasz alapítható {3496/2023. (XII. 1.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [28] 3.3. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozói jogosultságot megalapozza; megjelöli az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést és jogegységi határozatot; az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, kifejezetten kéri a támadott jogegységi és bírósági döntés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [29] 3.4. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megállapította azt is, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panasz nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét illetően. Az indítványozók részletesen elemzik az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárást, értelmezik a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és az elévülés szabályainak terjedelmes történeti áttekintését adják, azonban a megsérteni vélt alaptörvényi rendelkezések kapcsán a sérelem mibenlétének alkotmányjogi szempontú kifejtésével adósak maradtak.
- [30] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza: a mégoly terjedelmes, szerteágazó területekről összeválogatott szakmai anyagokat vegyítő beadvány sem

helyettesítheti a releváns, konkrét (az Alkotmánybíróság által vizsgálható) alkotmányjogi indokolást tartalmazó, és a határozott kérelem Abtv.-ben rögzített kritériumainak megfelelő indítványt {lásd hasonlóan: 3550/2023. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [45]; 3164/2024. (V. 10.) AB végzés, Indokolás [26]}.

- [31] Az előzőekben írtak alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított panasz az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állító részében nem felel meg a határozott kérelem az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti követelménynek, ezért érdemi vizsgálatra nem alkalmas.
- [32] 3.5. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti feltételek vizsgálata kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdésére alapított panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jog állított sérelmével összefüggésben, az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti visszaható hatály tilalmának sérelmével összefüggésben eleget tesz a határozottság követelményének.
- [33] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [34] 4.1. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-ában rögzített befogadási feltételek meglétét először az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz vonatkozásában vizsgálta.
- [35] 4.1.1. Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az indítványozók az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti panaszukban előadott azon érve, amely szerint az Alaptörvény sérelmére vezet, hogy a bíróság döntését az elsőfokú eljárás idején nem létező jogegységi határozatra alapította – amint arra az indítványozók az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panaszukban is hivatkoztak –, tartalmilag az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető visszamenőleges hatályú jogalkalmazás – és nem a tisztességes eljáráshoz való jog – körében értékelhető. Erre viszont az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti panaszukban az indítványozók nem hivatkoztak, az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszban előadott érvek alapján az Alaptörvény hivatkozott rendelkezése – XXVIII. cikk (1) bekezdés – és az indítványozók által vélelmezett sérelem között érdemi összefüggés nem áll fenn.

- [36] 4.1.2. Az indítványozók a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét azért is állították, mert véleményük szerint a jogerős döntés meghozatalakor az ítélőtábla felülbírálati jogkörét túllépve *contra legem* változtatta meg az elsőfokú ítéletet.
- [37] Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a szerinti hatáskörében az Alkotmánybíróság a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, ezért az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]; lásd hasonlóan: 3505/2021. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [17]} Az Alkotmánybíróság „nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a perorvoslati bíróság jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}” {3386/2019. (XII. 19.) AB végzés, Indokolás [16]}.
- [38] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozók az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszának ezen eleme kizárólag szakjogi-törvényességi kérdéseket vet fel. A másodfokú bíróság felülbírálati jogköre gyakorlásának kifogásolásán keresztül valójában a jogerős döntésben foglalt jogértelmezés és jogalkalmazás kritikáját fogalmazzák meg, tévesnek tartják az ügyben hozott határozatot, és egy számukra kedvező tartalmú új döntés meghozatalát kívánják elérni. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azonban „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [39] 4.2. Az indítványozók az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszukban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető jogbiztonság elvének sérelmét abban látják, hogy a végrehajtási záradékkal ellátható közjegyzői okiratba foglalt követelés elévülésének kérdéséről szóló jogegységi határozat a korábbi jogértelmezést – visszaható hatállyal – megváltoztatta.
- [40] Az Alkotmánybíróság korábban már rámutatott, hogy: „a jogegységi határozat, mint alkotmányos intézmény mindig múltbéli történeti tényállások alapján kerül meghozatalra, ez azonban önmagában visszaható hatályt nem eredményez {2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [48]}. A jogalkalmazó és a jogalkotó a jogegységet szolgáló értelmező tevékenysége a visszaható hatályú jogalkotás tilalmával közvetlen

összefüggésben nincs {7/2015. (III. 19.) AB határozat, Indokolás [43]}." {3361/2022. (VII. 25.) AB végzés, Indokolás [14]} A jogértelmezés a jogszabály eleve adott tartalmát tárja fel, így ezzel kapcsolatban a visszaható hatály nem is értelmezhető {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [96]}.

- [41] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető visszaható hatályú jogalkotás tilalma, valamint a jogegység kialakítását szolgáló kúriai jogértelmezés (a jogegységi határozat) között az indítványozó által előadott érvelés mentén alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg, ezért érdemi vizsgálatának nincs helye.
- [42] 5. A kifejtettek alapján az indítvány nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében és a 27. § (1) bekezdésében, valamint a 29. §-ban meghatározott befogadhatósági feltételeknek, ezért az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2025. április 29.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró